

Милојица М. Шутовић¹
Универзитет у Приштини са привременим
седиштем у Косовској Митровици,
Филозофски факултет,
Катедра за социологију
Косовска Митровица (Србија)

316.334.2

342.7

Оригинални научни рад

Примљен 16/01/2023

Прихваћен 30/03/2023

doi: [10.5937/socpreg57-42255](https://doi.org/10.5937/socpreg57-42255)

ГЛОБАЛИСТИ: НАСЛЕДНА ПЛУТОКРАТИЈА И ЗАШТИТА ПРАВА КАПИТАЛА²

Сажетак: Као наставак колонијализма глобализација је „контролисана демократија“ глобалиста заснована на ограниченој партиципацији. Она је владавина прикривене тоталитарности политичког једноумља, ради заштите глобалног права капитала, максимализације профита, рационализације неолибералне идеологије доминације, владавине мањег дела једног процента најбогатијих у поретку стварне неједнакости, обесмишљавањем општег права гласа свођењем „једног гласа на један долар, један евро, један динар“. И стварањем наследне плутократије „дивљег“, гангстерског капитализма, у којој већина глобалне/локалне популације већи део живота живи у ничим ограниченој приватној диктатури како надзорног и терапеутског капитализма, тако и меритократског или хибридног државног капитализма, привидне слободе и стварне експлоатације, где глобалисти медитирају о „колонизацији Марса или смаку света, а сиромашни о крају месеца“.

Кључне речи: глобалисти, глобализација, наследна плутократија, заштита права капитала, неједнакост, експлоатација

*Обласћ и идеологија и пројекција
је заузимање за демократију.
Одбојност према демократији
је у стварном свету норма.
Ноам Чомски*

*Живимо у нарочито чудном времену.
Са чуђењем констатирајемо да је
пројектисан савез с варварством.
Сигмунд Фројд*

¹ sutovicm@gmail.com.

² Рад је настао у оквиру научноистраживачке делатности Филозофског факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, коју финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (Уговор бр. 451-03-68/2022-14/200184)

Идеја „господара света“, „кружења елита“ (Pareto, 2017) и других ланаца глобализације није нова, већ је историјски феномен. Као мисао, идеолошко-програмска, економска и религиозна делатност доминантне моћи има дугу традицију континуума, варијације континуитета/дисконтинуитета. Од Мојсијевог универзалног монотеизма (Freud, 2006), преко првобитне глобализације „хеленизма“ Александра Великог, коме славе, дивљења и света никад није било доста (Vallejo, 2021, str. 51, 28), до великих географских открића, апсолутне монархије, националне државе, империјализма и колонијализма, Кантовог [Immanuel Kant] ума и космополитизма, Хегеловог [Georg Wilhelm Friedrich Hegel] „апсолутног духа и краја филозофије“, Контовог [Auguste Comte] „позитивизма“ и „религије човечанства“, Марксовог [Karl Marx] глобалног капитала и негације „комунизма“, светске руске империје Достојевског [Fyodor Dostoevsky], Лењинове [Vladimir Lenjin] „светске револуције“, Беловог [Daniel Bell] „краја идеологије“ (1960), Фридманове [Milton Friedman] „шок економије“ (1962, 1990), Фукујаминог [Fransis Fukuyama] тријумфа неолиберализма и „краја историје“ (1997), „надзорног капитализма“ (Zuboff, 2020), „глобалног удара“ и „терапеутског капитализма“ (Fusaro, 2022), хибридног државног кинеског капитализма и „Пута свиле“. Свему томе претходила је Александријска библиотека. Она није била само уточиште прошлости и њене баштине већ и „претходница друштва које бисмо могли сматрати глобализованим као што је наше“ (Vallejo, 2021, str. 51), где западни глобалисти користе античку Грчку као изговор за колонијализам, оправдавајући империјализам и неоколонијализам као *mission civilizacions* (Bernal, 2021, str. 7).

„Враћањем потиснутог“, свакако најпотпунији елемент овог топографског динамичког приказа, јесте економски моменат који „заслужује да се назове *мејтапсихолошким*“ (Freud, 2006, str. 7), феноменом филозофије новца (Simmel, 2004). Увек је једном „већ постојао неко ко је мислио исто као и ти“ (Freud, 2006, str. 333) са свим ограничењима у просуђивању. Наша социолошка објашњења и психолошка размишљања и имагинација *уоквирени* су „историјом и друштвом у коме живимо“ (Teo, 2022, str. 16). „Зле илузије“ (Freud, 2006) говоре о доброту људске природе, где је највећи део човечанства „неспособан за живот“ и „антисоцијалан и антикултуран“, у својој базичној сржи „лењ и неинтелигентан“ (Akhtar, 2016, str. 12). Покушавајући да затвори поклопац несигурности у култури, Фројд је тврдио да друштво може функционисати „само ако се непослушне емоције држе под контролом“ (Grosskurth, 2009, str. 226). Зар је онда чудно што је *психоанализа* постала нека врста „лаичке религије“, глобални феномен и „пракса археологије медицинског опажања“ (Foucault, 2009) у примени социолошких теорија кружења елита (Pareto, 2017) и *дивова глобалне елите власћи* (Phillips, 2021), коју је још Адам Смит [Adam Smith] (1776) у свом славном делу *Бојастиво народа* звао „господари човечанства“ који следе „страшну максиму“, „све за нас, ништа за остале“, водећи политику која њима одговара, а свима другима штети. Она се и данас спроводи, скоро без икакве реакције (нај)ширих слојева (Chomsky, 2017, str. 14).

Можда већ живимо у прилично мрачној слици, у „времену свирепости, беде, недостатка хуманости [...] у коме су највеће врлине и вечите вредности бачене под ноге“, које је песимистичко-оптимистички, својом *културном и друштвеном динамиком*, мрачно, супротно идеологијама Маркса и Лењина, кокетирајући са цикличном

теоријом, скицирао социолог Питирим Сорокин (Pitirim Sorokin), руски избеглица и оснивач катедре за социологију елитног Харвардског универзитета. Јасно перципирајући будућност, као нашу садашњост (вечно живимо у садашњости), „грубе силе и циничне преваре“, јединог арбитра свих вредности и друштвених односа, за већину „слободе као пуког мита“ и „неспутане самовоље доминантних мањина“ и преварантских вођа (Sorokin, 2002, стр. 560, 614, 615).

Са научног становишта интегралног социолога, Сорокин је оспоравао оригиналност Марксове и Енгелсове теорије, критикујући њену осредњост, претеране генерализације њихових претходника. Касније им је одао признање за пуни развој економске варијанте *дихотомних теорија*, поделе социокултурних односа на две класе, као *сиварни пројекти* за све друге варијације касније теорије (Merton, 1998, стр. 53, 54, 103).

Својом надахнутом *социолошком имагинацијом* (Mills, 1998) и критичко-аналитичком, синтетичком економском теоријском рефлексijом Маркс (првенствено) и Енгелс [Friedrich Engels] дали су слику свог времена и „скицу“ данашњих посткомунистичких збивања, еуфемистички званих транзиција (Šuvaković, 2014). Маркс и Енгелс су открили склоност или тенденцију глобалног ширења капитала, односно капитал односа, чији је носилац буржоазија.

„Буржоазија је експлоатацијом светског тржишта дала космополитски облик производњи и потрошњи свих земаља. На велику жалост реакционара она је измакла национално тло испод ногу индустрије. Уништене су прастаре националне индустрије и сваким се даном и даље уништавају [...] На место старих потреба, задовољаваних домаћим производима, ступају нове, које за своје задовољење траже производе најудаљенијих земаља и климатских подручја. На место старе локалне и националне самодовољности и одвојености ступа свестран промет, свестрана узајамна зависност нација. И то како у материјалној, тако и у духовној производњи“ (Marx, Engels, 2017(1848), стр. 43).

Ова слика, као да се ништа није променило, даје савршену презентацију споја различитих процеса, неолибералне глобализације и комуникације која је

„покопала и разорила темеље националне економије и ограничила моћ националне државе да на свом подручју одговори на проблеме који су глобалне природе, као што су финансијске кризе, људска права, климатске промене, економија повезана с криминалом или тероризмом“ (Castells, 2022, стр. 21).

Широм планете повезује се нова друштвена класа, космополитске елите, потпуно одвојене од радника, девалвираних пресељењем индустрије, технолошким променама и дерегулацијом услова (Castells, 2022, стр. 21). И свести глобализоване униформности, која се данас испољава као једноумље лажног демократског плурализма западне цивилизације, чијим се мултипликовањем и фрагментацијом порука прикрива њена тоталитарност и негира у самом зачетку „свако право на неслагање и другачије мишљење“ (Fusaro, 2020, стр. 18).

Раст неједнакости, највећа у историји, дискриминација и незапосленост, чија је детерминанта расподела богатства и дохотка, којој је унутар економске струке,

као питању политике и расподеле „најштетније за здраву економију“ нешто је чега економисти треба да се клоне (Stiglitz, 2015, str. 13–14). Глобализација је брутално повећала неједнакост. Она није више само питање морала и вредности већ и природе друштва, националног идентитета, погледа једнаких могућности, лошег економског управљања, улоге државе и тржишта, жртва „пљачкашких и дискриминаторских банкарских кредита“ (Stiglitz, str. 16, 17), као глобалне појаве, а не само западних глобалних предводника – САД и Европске уније.

Пораст неједнакости је наставак „класног рата“, заморне теме, *досадне социологије* (Antonić, 2022), коју мејнстрим аналитичари „агитпропа капитализма“ вешто заобилазе. Приказујући истраживање глобално-националне неједнакости као и истраживање економске историје света, тврдњом да „силе које генеришу даљи раст неједнакости у Сједињеним Државама (и широм света, М. Ш.) данас изгледају незаустављиво“, и на виду изгледа нема „доброћудних економских сила“ које би је могле зауставити (Milanović, 2016, str. 2, 93, 94).

То није последица само „процеса структуралних промена“ и „ере глобализације“, како се најчешће као мантра истиче, већ најдиректнија последица очекиваног остварења неолибералног пројекта, устоличавањем капитализма као јединог доминантног друштвено-економског глобалног система. Јер „данас не постоји ништа осим капитализма, изузев у маргиналним областима без утицаја на глобална збивања“ (Milanović, 2021, str. 12–13). Капитализам влада сам светом као реализам здравог капиталистичког разума, који нема алтернативу. „Лакше је замислити крај света него крај капитализма“ (цит. Chomsky, Waterstone, 2022, str. 63). Свака визија другог света одбацује се као идеологија, осудом сваког критичког пројекта „као остварење пута на чијем крају је нешто попут гулага“ (Žižek, 2019, str. 296).

Реч је о једној *йословној онйолоији*, где се стање света посматра као стање пословног света, у којем „свиме у друштву треба управљати као да је посао у питању“, а богате елите су у стању да контролишу државне структуре да би обезбедиле властиту корист и продубиле неједнакост (Chomsky, Waterstone, 2022, str. 73), и то средствима познатим као „акумулација отимачином“ (првобитна акумулација), „освајањем и експлоатисањем варвара и инфериорних народа који не могу на најбољи начин искористити своје ресурсе“, што је парафраза филозофско-грађанског становишта Џона Лока [John Locke] (теоретичара либералног конституционализма). Али и захваљујући бруталном такмичењу расистичких и националних империја и колонизацији, освајању европских сила, правданих „јачањем социјалдемократских идеја и бремена белог човека“ (Chomsky, Waterstone, 2022, str. 112).

Тријумфални одговор Запада на „руски крах“ (и девастацију *реулисаној кејнзијанизма*) подразумеван је као најава „краја историје и последњег човека“, коначне победе западне капиталистичке доминације (и цивилизације) с „налогом“ Русији да се врати на „статус виртуелне колоније Запада“, стања пре Првог светског рата (Chomsky, 2016, str. 292) пошто светом владају, наводно, тржишне силе, које стварају благостање или барем привид за све. Тај концепт „неолиберализма“ критичарима изгледа као ново царство с „глобализацијом која замењује колонијализам“ (Slobodijan, 2022, str. 13), или „колонијализмом другачијим средствима“ (Šutović, 2018), „процеса

цивилизовања“ других, који изражава западну самосвест или чак и западни национални осећај (Elias, 2001, str. 55).

Крах „перманентне револуције“ сменили су „перманентна приватизација“ конзервативне рестаурације, углавном распродаја домаћих ресурса и добара земаља у транзицији, успон капитализма катастрофе, *доктрине шока* (Klein, 2008), врхунац неолибералног глобализма, пројекта градње институција, деведесетих година „кратког“ 20. века, праћена бескрајном причом о „светској економији“, која својом моћи превазилази сваку појединачну нацију, и навиком политичара да јој попуштају (Slobodijan, 2022, str. 307). И, као корисна вежба, повлађивање *хејмонистичком здравом разуму* о „чему не би требало причати“. Имајући у виду само процедуралну правду либерални коментатори препоручују „више умерености у демократији“, повратак опште популације у стање пасивности и послушности, у улогу „посматрача а не учесника“, контролу „индоктринације младежи“ (Chomsky, Waterstone, 2022, str. 240, 253).

Форма глобализације наводно је у служби „здраве економије“, прилагођена не интересима радника, већ интересима инвеститора. Пословни свет ослобођен бригае за радне људе оживео је раније идеје о „научним методама за смањење штрајкова“ и окренуо се отворено класном рату, чије су последице: 1) ерозија демократије; 2) већина популације с нижим примањима буквално је остала без права гласа; 3) не постоји корелација између њихових ставова и гласања њихових представника у парламенту; 4) законодавци слушају гласове своје донаторске класе (Chomsky, Waterstone, 2022, str. 256–257). *Сумрак демократије* и сиренски зов ауторитаризма (Applebaum, 2021), победа демагога и слапова лажи, напада на карактер, личност, патриотизам и легитимност. Крешу се социјална и економска права кејнзијанског *златног доба* „државе благостања“. Неолиберали својом кампањом помажу институционализацију паралелног глобалног режима у коме, уместо грађана, корпорације и инвеститори, „парадигматични носиоци права“, штите слободан пролаз капитала и неузмирано поседовање имовине без обзира на територију (Slobodijan, 2022, str. 140). Потрошач поседује простор својевољног деловања а капиталистичко друштво постаје „демократија потрошача [...] у којој сваки новчић представља гласачки листић“ (Slobodijan, 2022, 124). Људска права сменила су права капитала, сувереност и аутономију, светском економијом влада транснационална капиталистичка класа са својом моћи, утицајем, пропагандом и невиђеном концентрацијом и централизацијом капитала.

Стога се може рећи да је глобализација плански пројекат финансијских дивова, централног језгра глобалног капитализма, које Питер Филипс [Peter Phillips], амерички професор политичке социологије на државном калифорнијском универзитету Сонома, из осаме секвојске шуме, идентификује као 17 врхунских светских компанија, које располажу са више од 41,1 трилиона долара и послују у скоро свакој земљи света, одређујући приоритете у новчаним инвестицијама, бизнису, индустрији и владама, како би се дошло до просечног профита од три до 10 и више одсто, којим се подупире раст на целокупном тржишту. Није битно у шта се улаже. Потпуно су исправна улагања која захтевају адекватан профит, без разлике да ли се инвестира у „оружје, дуван, фосилна горива, пољопривредно земљиште, пестициде, вакцине, приватне затворе, чартер школе, брзу храну, безбедносне компаније, шпијунске софтвере,

бродске крузере, туристичка одмаралишта или нуклеарну енергију“; давање зајмова за куповину станова, трошење новца на ратове и безбедност, куповина јавних добара, школа, водених система, ауто-путева, јавних услуга и паркова. Ових 17 компанија не подржавају тај систем капиталних инвестиција, већ представљају централно језгро хиљада капиталистичких инвестиционих компанија и банака, уграђених колективно у обавезне стопе раста. „Главне институције друштва потпуно прихватају њихове интересе. Владе, обавештајне службе, креатори политика, универзитети, полицијске снаге, војска и корпоративни медији, сви заједно својим радом подржавају њихове виталне интересе. Тако се економски систем капитализма неизбежно прилагођава путем опадања, рецесија и депресија“ (Phillips, 2021, str. 38, 59, 60). Управљањем кризама, а не стварима.

Филипс је идентификовао по имену 199 директора који чине језгро финансијског менаџмента глобалног капитализма, дајући њихове биографије као чланова елите власти, најмоћнијих људи света, финансијског менаџмента транснационалне капиталистичке класе, ретко идентификованих у класној структури света. Суштински, и сам појам глобалне транснационалне капиталистичке класе одсутан је из свести корпоративних медија Америке и Европе, чије су теме јасно цензурисане (Phillips, 2021, str. 61, 62). Објашњење можемо наћи у луцидном запажању Семјуела Хантингтона, либералног научника и владиног саветника, који сматра да „архитекте моћи у Сједињеним Државама морају створити силу која се може осетити, али не и видети. Моћ остаје снажна кад је у мраку, изложена сунчевој светлости, она почиње да испарава“ (Chomsky, 2016, str. 189).

Наравно, западне владе и међународна тела за креирање политике служе интересима финансијског језгра интернационалне капиталистичке класе. Чак покрећу ратове ради заштите њиховог интереса, подривају режиме који се томе супротстављају или их руше, подржавајући слободан проток глобалног капитала, свуда где су могући профити (Phillips, 2021, str. 68), ширењем милитаризоване глобализације неолибералног пројекта. Прави начин да се инвестира је „оспоревање граница“. Те идеје шире се на три главна начина: 1) поткупљивањем елите у пријемчивим земљама, 2) заменом опозиционих вођа и инсталирањем елита с више разумевања за идеје глобалног пројекта, 3) коришћењем низа међународних финансијских механизма како би се изазвало покоравање (Chomsky, Waterstone, 2022, str. 233). Цео тај механизам, праћен ударом на породицу, одгој и образовање, узор и ауторитете, непрестано агитује за отварање држава потребама капитала.

Транснационалне институције посебну улогу имају у уједињењу транснационалне капиталистичке класе пошто су у њих укључени припадници елите власти као „подмазивачи међународног капитализма“. Филипсово истраживање показује читав спектар, боље рећи мрежу тих организација, од Светске банке, Међународног монетарног фонда, Г7, Светске трговинске организације, преко Светског економског форума, Трilaterалне комисије, Билдербершке групе, до Банке за међународно поравнање, Групе 30 (Г30) и Међународне монетарне конференције. Све су то институционални механизми (стварна мрежа „глобалног друштва“, М. Ш.) изградње консензуса транснационалне капиталистичке класе, али и креирања и спровођења политике елите власти чији је услов стални раст и заштита капитала у свету (Phillips,

2021, str. 157), с посебном улогом Групе 30, Трилатералне комисије и других моћних невладиних организација, као што су Пријатељи Европе, Атлантски савез, Програм за безбедност и одбрану, Савет за иностране односе у САД (Phillips, 2021, str. 157). Група 30 окупља 32 најмоћнија човека света. Она представља *извршни одбор глобалне елите власти* транснационалног капитализма, стално забринутог због могуће *идбуне* непослушних експлоатисаних маса (класа) и класне несигурности глобалне елите власти, ради заштите структуре концентрисаног богатства, иза које стоје војска САД – НАТО, обавештајне службе и приватне војне компаније (Phillips, 2021, str. 162, 211). Сједињене Државе као промотери глобализације са својим идејама, знањем, науком, технологијом и оружјем у том механизму заштите западне цивилизације и глобалног капитала имају неприкосновену улогу.

„Империја војске САД ослања се на вишевековну колонијалну експлоатацију и наставља да подржава глачитељске и експлоататорске владе које сарађују са империјалним програмом глобалног капитала“ (Phillips, 2021, str. 212).

Промовисање империје, рата и капитализма врше висококонтрисани и потпуно интернационални глобални корпоративни медији под контролом и у власништву идеолога глобалне елите власти. Они врше промоцију продаје роба и прокапиталистичку пропаганду путем психолошке контроле (индоктринације и манипулације, М. Ш.), емоција, жеља, вредности, веровања, а посебно страхова људи, помоћу глобалне забаве и скретањем пажње са глобалне неједнакости. Скоро сав садржај глобалних (локалних) медија чине унапред припремљене (режиране) и организоване вести, мишљења и забаве. Захтева се тотална контрола информација и уклањање медијског супротстављања слободи раста капитала. „Транснационални медији су инструменти транснационалне капиталистичке класе који раде за њу“ (Phillips, 2021, str. 253, 255). Стога с насловне стране утицајног листа *New York Times* новинар Патрик Тајлер [Patrick Tyler] поручује да „можда и даље постоје две супер-силе на планети: Сједињене Државе и светско јавно мњење“ (Chomsky, 2016, str. 286).

Медији као средство масовне комуникације врло успешно поспешују осећај *хиперреалности* и „сужене свести“, реafirмишу осећај хаоса и чине свет још непрозирнијим и страшнијим (Šutović, 2018, str. 151), изазивају врло опасну амнезију колективне свести и *анесџезију* воље и деловања појединаца, промоцијом света као *сџектакла* и *џржној ценџира*, типа „шведског стола“. Свет није више ни „глобално село“, већ је (нео)колонија глобално-националне елите тоталитарног типа, за коју је национал-комунизам „лабудова песма“, живот у „утроби кита“ (Orwell, 2016), под управом *надзорној кайџијализма*, глобалног опсега компјутерског поседовања, који је преусмерен тако „да постане *рударска архџијекџура*“, без ограничења, како ниједна територија не би измакла пљачки и „праву на простор без закона“. Слично захтевима бескрупулозних индустријалаца прошлости, који су самопрокламујући своја права „по сваку цену бранили свој нови капитализам од демократије“, као што се и данас дигитални индустријалци чврсто држе безакоња, без икаквих стега у коришћењу радника, услова рада, уништења природне средине, прибављања сировина и квалитета производа (Zuboff, 2020, str. 145, 144, 121–122). Менаџер се као паразит храни власником домаћином, а људи у хиљадама трансакција „плаћају доминацију над

собом“, бирајући незнање из осећаја немоћи и фрустрације. Надзорни капитализам постао је сасвим нормалан, па нам не преостаје ништа друго осим „да као сужњи певамо у кавезу“, јер се друштвена и економска неједнакост неподношљиво вратила на „феудални образац“ (Zuboff, 2020, str. 51, 21, 57), који је много ближи „робовском“ обрасцу, у којем територијални интегритет и суверенитет „малих“ држава „господари света“ третирају као „порок“ и сваку другу потрошну робу или „коллатералну штету“. Настала је глобално-локална плутократија. Она почива на експлоатацији и сиромаштву као највећем извору максимализације профита глобално-локалног капитала једне садистичко-мазохистичке праксе.

Додатни фактори неједнакости у образовању, ниски порези на богатство, прениски порези на наследство „значе да (не само) Сједињене Државе стварају наследну плутократију“, у којој уместо демократског правила „један човек – један глас, важи правило један долар – један глас“ (Stiglitz, 2021, str. 21), претачући, идеолошки врло ефикасно, економску неједнакост у неједнакост политичке моћи, која искључује „основну популацију“ (Т. Veblen) и „контејнерску класу“ (V. Milić).

На делу је глобални удар ауторитарног заокрета глобалног капитализма, *homo homini virus* техносанитарног Левијатана, који користи (епидемијску) ванредну ситуацију као „метод владања“ и „пасивне револуције“, „којом управља неолиберални олигархијски блок на основу безбедносне парадигме“, коју је Дијео Фузаро (Diego Fusaro), италијански критички филозоф који „највише обећава“, управо дефинисао „као нови терапијски капитализам“ (Fusaro, 2022, str. 35, 34).

Застрашујуће је како мала група има глобалну економску моћ и највећу контролу над судбином човечанства; 0,7 процената светског становништва чине најбогатији људи интернационалне капиталистичке класе, који, према Извештају о светској неједнакости из 2018. године, контролишу више од 47 одсто светског богатства, а 70 одсто људи на свету контролише само 2,7 одсто укупног светског богатства (Phillips, 2021, str. 291). Склон сам тврдњи да таква судбина глобалног света у великој мери почива на људској *психологији илузије* (Marmion, 2020). Иновације и новости не воде нужно људском напретку, нити је светла будућност загарантована. Свестан ограничења просуђивања свог прилога, кажем, за њу се вреди борити. Не живимо у добу без преседана. Нити је свет толико непрозиран, колико нам сервирају глобалисти и њихове следбеничке *мрежно-капиларне експлоатације*. Земље које су под фирмом приватизације и транзиције, тржишта и глобалних интеграција распродале природне и привредне ресурсе, банкарски систем, разориле породицу и просвету, и не производе основна средства за производњу, не могу бити ништа друго него протекторати, псеудоколоније и *приватне радне диктатуре* капиталиста/глобалиста. За почетак њима је потребна *нова деколонизација*. Капиталистички агитпроп то им, свакако, неће поклонити. Оне који контролишу новац није брига ко прави законе. Зато, принцип радикалне алтернативе капиталистичкој доминацији и фантазмагорији оптичке варке глобалиста, која ропство претвара у привид и илузију слободе, мора бити *обновљен*.

Milojica M. Šutović¹
University of Priština, in Kosovska Mitrovica
Faculty of Philosophy,
Department of Sociology
Kosovska Mitrovica (Serbia)

GLOBALISTS: HEREDITARY PLUTOCRACY AND CAPITAL RIGHT PROTECTION²

(Translation *In Extenso*)

Abstract: As an extension of colonialism, globalization is globalists' "controlled democracy" founded on the limited participation. It is the rule of concealed totalitarianism of political single-mindedness, for the sake of protecting the global right of capital, profit maximization, rationalization of the neoliberal ideology of domination, the rule of the smaller part of one percent of the richest in the order or real inequality, meaninglessness of the general right of vote by reducing "one vote to one dollar, one euro, one dinar". This includes the formation of hereditary plutocracy of the "wild", gangster capitalism, in which the majority of global/local population lives most of their lives in a private dictatorship unrestricted by anything, both of surveillance and therapeutic capitalism, and of meritocratic or hybrid state capitalism, apparent freedom and real exploitation, where globalists mediate about "colonizing Mars or the end of the world and the poor – about the end of the month".

Keywords: globalists, globalization, hereditary plutocracy, capital right protection, inequality, exploitation

*The area of ideologists and propagandists
is a commitment for democracy.*

*Resistance to democracy
is a norm in the real world.*

Noam Chomsky

*We live in a thoroughly strange time in which
we are surprised to note that progress
is marching in step with barbarism.*

Sigmund Freud

---

¹ sutovicm@gmail.com.

² This paper was written as part of the research activities of the University of Priština - Faculty of Philosophy, in Kosovska Mitrovica and was funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contract no. 451-03-68/2022-14/200184)

The idea of the “master of the world”, “the circulation of elites” (Pareto, 2017) and long chains of globalization is not new, but rather a historical phenomenon. As a thought, ideological-programmatic, economic and religious activity of dominant power has a long tradition of continuum, with variations of continuity/discontinuity. From Moses’s universal monotheism (Freud, 2006), through initial globalization of “Hellenism” of Alexander the Great, who could never get enough glory, admiration and the world (Vallejo, 2021, p. 51, 28), to great geographical discoveries, absolute monarchy, national state, imperialism and colonialism, Kant’s mind and cosmopolitanism, Hegel’s “absolute spirit and the end of philosophy”, Comte’s “positivism” and “religion of mankind”, Marx’s global capital and negation of “communism”, Dostoevsky’s world Russian empire, Lenin’s “world revolution”, Daniel Bell’s “end of ideology” (1960), Milton Friedman’s “shock economy” (1962, 1990), Fukuyama’s triumph of neoliberalism and the “end of history” (1997), “surveillance capitalism” (Zuboff, 2020), “global strike” and “therapeutic capitalism” (Fusaro, 2022), hybrid state Chinese capitalism and the “Silk Road”. All these were preceded by the Library of Alexandria. It was not only a refuge of the past and its heritage, but also a “predecessor of the society we could consider globalized like ours” (Vallejo, 2021, p. 51), where Western globalists use Ancient Greece as a pretext for colonialism, justifying imperialism and neocolonialism like *mission civilizations* (Bernal, 2021, p. 7).

“By returning the suppressed”, definitely the most complete element of this topographic dynamic review is the economic moment that “deserves to be called *meta-psychological*” (Freud, 2006, p. 7), the phenomenon of money philosophy (Simmel, 2004). There has invariably “already lived someone who thought in the same way as you” (Freud, 2006, p. 333), with all limitations in judging. Our sociological explanations and psychological considerations and imagination *have been framed* by “history and society we live in” (Teo, 2022, p. 16). “Evil illusions” (Freud, 2006) speak about the good human nature, where the greatest part of mankind is “unable to live” and “antisocial and anticultural”, in its essential core “Lazy and unintelligent” (Akhtar, 2016, p. 12). Trying to close the lid of insecurity in culture, Freud claimed that society can function “only if disobedient emotions are kept under control” (Grosskurth, 2009, p. 226). It is not strange then that *psychoanalysis* has become a kind of “laymen religion”, a global phenomenon and a “practice of archaeology of medical observation” (Foucault, 2009) in the application of sociological theories of the circulation of elites (Pareto, 2017) and *giants of the global power elite* (Phillips, 2021). A long time ago, Adam Smith (1776) in his renowned book *The wealth of Nations* called it “masters of mankind” who follow a “terrible maxim” – “all for us, nothing for others”, pursuing the politics suitable to them and harmful to all others. It is being pursued nowadays too, almost with no response of the broad (the broadest) layers (Chomsky, 2017, p. 14).

Perhaps we are already living in a rather dark picture, at the “times of cruelty, misery, lack of humanity [...] where the greatest virtues and permanent values have been thrown under our legs”, which is in a pessimistic-optimistic manner, with its *cultural and social dynamics*, dark, contrary to the ideologies of Marx and Lenin, and which was, by flirting with the cyclical theory, sketched by sociologist Pitirim Sorokin, a Russian refugee and founder of the Department of Sociology at the famous Harvard University. He clearly perceives the future as our present (we permanently live in the present), “rough forces and cynical deceits”, the only arbiter of all values and social relations, to the majority “the freedom as a mere myth” and “unrestrained self-will of the dominant minorities” and fraudulent leaders (Sorokin, 2002, p. 560, 614, 615).

From the scientific perspective of an integral sociologist, Sorokin disputed the originality of Marx's and Engels's theory, criticizing its mediocrity, and exaggerated generalizations of their predecessors. Later on, Sorokin gave recognition to them for the full development of the economic version of *dichotomous theories*, division of socio-cultural relations into two classes, as a *true prototype* for all other variations of the subsequent theory (Merton, 1998, p. 53, 54, 103).

With his inspired *sociological imagination* (Mills, 1998) and critical-analytical, synthetic economic theoretical reflexion, Marx (primarily) and Engels gave a picture of their era and a "sketch" of today's post-communists developments, euphemistically called transition (Šuvaković, 2014). Marx and Engels discovered an inclination or tendency of global expansion of capital, i.e., of the capital of relations as represented by bourgeoisie.

"By exploiting the world market, bourgeoisie gave a cosmopolitan form to production and consumption of all countries. To the great sadness of reactionaries, it moved the national ground under the legs of industry. Age-old national industries were destroyed and they are still being destroyed every day [...] Instead of old needs, fulfilled by domestic products, the new ones emerge and seek their fulfilment in the products from the most distant countries and climate regions. Old local and national self-sufficiency and separation are replaced by versatile traffic and versatile mutual dependency of the nations. Both in material and in spiritual production" (Marx, Engels, 2017(1848), p. 43).

This picture, as if nothing has changed, gives a perfect presentation of the connection among different processes, neoliberal globalization and communication that

"buried and destroyed the foundations of national economy and restricted the power of the national state in its own area to respond to the problems of global nature, such as financial crises, human rights, climate change, economy tied with criminal and terrorism" (Castells, 2022, p. 21).

All over the planet a new social class is being connected, which is completely separate from workers, devalued by the shift of industry, technological changes and deregulation of conditions (Castells, 2022, p. 21). This also includes the awareness of global uniformity that is today manifested as single-mindedness of false democratic pluralism of the Western civilization, whose multiplication and fragmentation conceals its totalitarianism and negates the very beginning of "any right to disagreement and a different opinion" (Fusaro, 2020, p. 18).

Inequality, the greatest in history, discrimination and unemployment are on the increase, whose determinant is the distribution of wealth and income and in which, within the economic profession, as a matter of politics and distribution, there is something "most harmful to sound economy", something that economists should avoid (Stiglitz, 2015, pp. 13-14). Globalization has brutally increased inequality. It is no longer only a question of morality and values, but also of the nature of society, of national identity, of equality of opportunity, poor economic management, the role of the state and market, "predatory and discriminatory bank loans" (Stiglitz, p. 16, 17), as a global phenomenon, and not only of the Western global leaders – the USA and the European Union.

Increasing inequality is the continuation of the "class war", a tedious topic, *boring sociology* (Antonić, 2022), which is skilfully avoided by the mainstream analysts of "agitprop

capitalism”. They show research into global-national inequality, as well as research into the economic history of the world, by claiming that “forces generating further increase in inequality in the USA (and worldwide, added by M. Š.) look unstoppable today”, while there is no likelihood of “benevolent economic forces” that could stop it (Milanović, 2016, p. 2, 93, 94).

It is not a consequence only of the “process of structural changes” and the “globalization era”, as it is most often pointed out as a mantra, but the most direct consequence of the anticipated realization of the neoliberal project by establishing capitalism as the only dominant socio-economic global system. Namely, “today there is nothing but capitalism, except for the marginal areas with no effect on global happenings” (Milanović, 2021, pp. 12–13). Capitalism rules the world as the realism of sound capitalist sense that has no alternative. “It is easier to imagine the end of the world than the end of capitalism” (Chomsky, Waterstone, 2022, p. 63). Every vision of a different world is refuted as an ideology, by judging every critical project “as the realization of the road at the end of which there is something like a gulag” (Žižek, 2019, p. 296).

It is a *business ontology*, where the state of the world is seen as the state of the business world, in which “everything in society should be governed as if concerned business”, while rich elites are able to control government structures in order to ensure their own benefits and deepen inequality (Chomsky, Waterstone, 2022, p. 73) by using the means known as “accumulation by robbery” (original accumulation), by “occupying and exploiting barbarians and inferior nations that cannot use their own resources in the best manner”, which is the paraphrase of the philosophical-civic perspective of John Locke (the theorist of liberal constitutionalism). However, this is also due to the brutal competition of racist and national empires and colonization, the conquest of European powers under the pretext of “strengthening socio-democratic ideas and the white man’s burden” (Chomsky, Waterstone, 2022, p. 112).

The triumphant response of the West to the “Russian decline” (and devastation of *regulated Keynesianism*) was implied as an announcement of the “end of history and the last man”, the final victory of the Western capitalist domination (and civilization) with an “order” to Russia to return to the “status of a virtual colony of the West”, the state prior to World War One (Chomsky, 2016, p. 292) since the world is allegedly ruled by market powers, which create wellbeing or at least an illusion for everyone. That concept of “neoliberalism” seems like a new empire to the critics, with “globalization replacing colonialism” (Slobodijan, 2022, p. 13), or “colonialism by different means” (Šutović, 2018), “the process of civilizing” others, which expresses Western self-awareness or even the Western national sentiment (Elias, 2001, p. 55).

The collapse of a “permanent revolution” was replaced by “permanent privatization” of conservative restauration, mainly the sell-out of domestic resources and goods of the transition countries, the rise of catastrophe capitalism, *shock doctrines* (Klein, 2008), the climax of neoliberal globalism, the project of building institutions, the 1990s of the “short” 20th century, accompanied by the endless story about world economy”, which with its power exceeds each individual nation, and the politicians’ habit of conceding to it (Slobodijan, 2022, p. 307). In addition, there is a useful exercise of conceding to the *hegemonistic common sense*, which should not be discussed”. Having in mind only procedural justice, liberal commentators recommend “more moderation in democracy”, the return of general population to the state of passivity and obedience, into the role of “observers and not participants”, the control of “youth indoctrination” (Chomsky, Waterstone, 2022, p. 240, 253).

The form of globalization is allegedly in the service of “sound economy”, adapted to the interests of investors and not to the interests of workers. The business world, relieved of the concern for workers, revived the former ideas of “scientific methods for reducing strikes” and turned openly towards the class war, whose consequences are: 1) erosion of democracy; 2) majority of the population with lower earnings has virtually lost its right of vote; 3) there is no correlation between their attitudes and the votes of their representatives in the parliament; 4) law-makers listen to the voices of their sponsoring class (Chomsky, Waterstone, 2022, pp. 256-257). There is the *twilight of democracy* and the siren call of authoritarianism (Applebaum, 2021), the victory of demagogues and waterfalls of lies, attacks on the character, personality, patriotism and legitimacy. Social and economic rights of the Keynesian *golden age* of the “welfare state” are reduced. With their campaign, neoliberals help the institutionalization of the parallel global regime in which corporations and investors as “paradigmatic right owners”, instead of citizens, protect free flow of capital and unobstructed possession of property regardless of the territory (Slobodijan, 2022, p. 140). The consumer possesses the space of self-willed action and capitalist society becomes “democracy of consumers [...] in which every penny is a voting ballot” (Slobodijan, 2022, 124). Human rights have replaced the rights of capital, sovereignty and autonomy, while world economy is ruled by the transnational capitalist class with its power, influence, propaganda and unprecedented concentration and centralization of capital.

Therefore, it can be said that globalization is a plan project of financial giants, the central core of global capitalism. Peter Phillips, American Professor of Political Sociology at Sonoma State University of California, from the isolation of a sequoia forest, identifies globalization as 17 top world companies that possess more than \$41.1 trillion and operate in almost all countries of the world, determining priorities in monetary investments, business, industry and governments, in order to reach the average profit of 3-10% or more, thus supporting growth in the overall market. It is not important what is invested in. The investments entailing an adequate profit are completely legitimate, no matter whether they are made in “weapons, tobacco, fossil fuels, agricultural land, pesticides, vaccines, private prisons, charter schools, fast food, security companies, spy software, cruisers, tourist resorts or nuclear power”, granting residential loans, spending money on wars and security, purchase of public goods, schools, water supply systems, highways, public services and parks. These 17 companies do not support the system of capital investments, but constitute the central core of the thousands of capitalist investment companies and banks, collectively built into mandatory growth rates. “Main institutions of society fully accept their interests. Governments, intelligence services, policy creators, universities, police forces, army and corporate media, they all work together to support their vital interests. That is how the capitalist economic system inevitably is adapted through declines, recessions and depressions” (Phillips, 2021, p. 38, 59, 60) – by managing crises and not things.

Phillips has identified by name 199 directors who make the core of the financial management of global capitalism, giving their CVs as member of the elite authorities, the most powerful people in the world, the financial management of the transnational capitalist class, rarely identified in the world's class structure. Essentially, the very concept of the global transnational capitalist class is absent from the consciousness of the corporate media in America and Europe, whose topics are clearly censored (Phillips, 2021, p. 61, 62). We may find the explanation in the lucid observation by Samuel Huntington, a liberal scientist and

government advisor, who thinks that “architects of power in the USA must create power that can be felt, but not seen. Power remains strong when it is in the dark; when exposed to sunlight, it begins to evaporate” (Chomsky, 2016, p. 189).

Naturally, the Western governments and international policy-creating bodies serve the interests of the financial core of the international capitalist class. They even initiate wars for the sake of protecting their own interests; they undermine or destroy the regimes opposing it, while supporting the free global capital flow wherever it is possible to make profits (Phillips, 2021, p. 68), by expanding militarized globalization of the neoliberal project. The real manner of investing is to “dispute boundaries”. These ideas are spread in three main ways: 1) by bribing the elite in receptive countries, 2) by replacing opposition leaders and installing elites with greater understanding for the global project ideas, 3) by using a set of international financial mechanisms to cause subordination (Chomsky, Waterstone, 2022, p. 233). The whole mechanism, accompanied by the attack on the family, upbringing and education, models and authorities, constantly promotes the opening of the countries to the capital needs.

Transnational institutions have a special role in the unification of the transnational capitalist class since the members of elite power are included in them as “greasers of international capitalism”. Phillips’s research shows a whole range, or rather, network of those organizations, from the World Bank, the International Monetary Fund, G7, the World Trade Organization, via the World Economic Forum, the Trilateral Commission, the Bilderberg Group, to the Bank for International Settlements, Group 30 (G30) and the International Monetary Conference. All these are institutional mechanisms (the real network of “global society”, added by M. Š.) of building the consensus of the transnational capitalist class, but also of creating and implementing the elite power policy, whose condition is permanent growth and protection of capital in the world (Phillips, 2021, p. 157). A special role in it is played by Group 30, the Trilateral Commission and other powerful non-governmental organizations, such as Friends of Europe, the Atlantic Alliance, the Security and Defence Program, the Council on Foreign Relations in the USA (Phillips, 2021, p. 157). Group 30 gathers 32 most powerful people in the world. It is the *executive board of the global power elite* of transnational capitalism, constantly concerned because of the potential *rebellion* of disobedient and exploited masses (classes) and class insecurity of the global power elite, for the purpose of protecting the structure of concentrated wealth, supported by the US Army – NATO, intelligence services and private military companies (Phillips, 2021, p. 162, 211). The USA as a promoter of globalization with its ideas, knowledge, science, technology and weapons has an inviolable role in the mechanism of protecting the Western civilization and global capital.

“The US Army empire relies on the centuries-long exploitation and continues to support the oppressing and exploiting governments that cooperate with the imperial program of global capital” (Phillips, 2021, p. 212).

The empire, war and capitalism are promoted by highly-concentrated and completely international global corporate media under control and in the ownership of ideologists of the global power elite. They promote the sale of goods and pro-capitalist propaganda through the psychological control (indoctrination and manipulation, added by M. Š.), people’s emotions, wishes, values, beliefs and, particularly fears via global entertainment and diverting attention from global inequality. Almost entire content of global (local) media consists of

the previously prepared (directed) and organized news, opinions and entertainment. The total information control and removal of the media resistance to the free capital growth are demanded. “Transnational media are instruments of the transnational capitalist class working for it” (Phillips, 2021, p. 253, 255). Therefore, from the cover page of the influential daily *New York Times* journalist Patrick Tyler sends a message that “perhaps there are still two super-powers on the planet: the United States of America and the world’s public opinion” (Chomsky, 2016, p. 286).

Media as the means of mass communication quite successfully encourage the feeling of *hyperreality* and “narrowed consciousness”, reaffirming the feeling of chaos and making the world even more opaque and terrible (Šutović, 2018, p. 151); they cause rather dangerous amnesia of collective consciousness and *anaesthesia* of will and action of individuals, by promoting the world as a *spectacle and shopping mall*, of the “buffet type”. The world is no longer a “global village”, but a (neo)colony of the global-national elite of totalitarian type, for which national-communism is the “swan song”, the life “inside the whale” (Orwell, 2016), governed by *surveillance capitalism*, the global scope of computer possession, which has been redirected so as to “become *mining architecture*”, without restrictions, so that no territory could avoid robbery and the “right to territory without law”. This is similar to the requirements of unscrupulous industrialists from the past, who, by self-proclaiming their rights, “defended at all costs their new capitalism from democracy”, just as today’s digital industrialists strongly support lawlessness, without any restrictions in the use of workers, working conditions, destruction of the environment, acquiring raw materials and product quality (Zuboff, 2020, p. 145, 144, 121-122). A manager, like a parasite, feeds off the owner host, while people in thousands of transactions “pay the domination over themselves”, choosing ignorance out of the feeling of helplessness and frustration. Surveillance capitalism has become completely normal, and we do not have anything else but “to sign in the cage like slaves”, because social and economic inequality has unbearably returned to the “feudal pattern” (Zuboff, 2020, p. 51, 21, 57), which is much closer to the “slave” pattern where territorial integrity and sovereignty of “small” countries are treated by “masters of the world” like a “vice” and any other consumer goods or “collateral damage”. The result is global-local plutocracy. It is founded on exploitation and poverty as the greatest source of profit maximization of global/local capital of a sadistic-masochist practice.

Further factors of inequality in education, low taxes on wealth, too low taxes on inheritance “mean that (not only) the USA creates hereditary plutocracy”, in which, instead of the democratic rule “one man – one vote, there is the rule one dollar – one vote” (Stiglitz, 2021, p. 21), pouring over, ideologically quite efficiently, economic inequality into inequality of political power, which excludes the “basic population” (T. Veblen) and the “container class” (V. Milić).

Currently there is a global strike of the authoritarian turn in global capitalism, *homo homini virus* of techno-sanitarian Leviathan that uses (epidemic) emergency as a “method of ruling” and “passive revolution”, “governed by the neoliberal oligarch bloc on the basis of the security paradigm”, which was defined as “new therapeutic capitalism” by Diego Fusaro, the Italian “most promising” critic and philosopher (Fusaro, 2022, p. 35, 34).

It is frightening to see such a small group with global economic power and the greatest control over the destiny of mankind; 0.7% of the world’s population is made of the richest people

from the international capitalist class who, according to the 2018 Report on World Inequality, control more than 47% of the world's wealth, while 70% of the people in the world control only 2.7% of the world's wealth (Phillips, 2021, p. 291). I tend to claim that such destiny of the global world largely relies on human *psychology of stupidity* (Marmion, 2020). Innovation and novelties do not necessarily lead to human progress, nor is the bright future guaranteed. While being aware of the limitations in judging my contribution, I will say that it is worth fighting for. We are not living in unprecedented times, nor is this world so opaque as we are told by globalists and their followers from the *network-capillary branch*. The countries that have, under the pretext of privatization and transition, market and global integrations, sold out their natural and economic resources and bank systems, destroyed the family and education, and do not produce basic means for production, cannot be anything else but protectorates, pseudo-colonies and *private labour dictatorships* of capitalists/globalists. To start with, they need *new decolonization*. The capitalist agitprop will certainly not give it to them as a present. Those who control money are not concerned with who makes laws. Therefore, the principle of a radical alternative to capitalist dominance and phantasmagoria of the optical illusion of globalists, which turns slavery into a pretence and illusion of freedom, must be *renewed*.

REFERENCES / ЛИТЕРАТУРА

- Akhtar, S. (2016). *Good Stuff: Courage, Resilience, Gratitude, Generosity, Forgiveness, and Sacrifice*. Beograd: CLIO. [In Serbian]
- Antonić, S. (2022). *The Boring Sociology: Concerning Tedious Topic such as the Class*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet, Institut za sociološka istraživanja. [In Serbian]
- Applebaum, A. (2021). *Twilight of Democracy: The Seductive Lure of Authoritarianism*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Bell, D. (1960). *The End of Ideology*. Glencoe, IL: Free Press.
- Bernal, M. (2021). *The image of Ancient Greece as a tool for colonialism and European hegemony*. Loznica: Karpos. [In Serbian]
- Castells, M. (2022). *Ruptura: la crisis de la democracia liberal*. Beograd: Clío. [In Serbian]
- Chomsky, N., Waterstone, M. (2022). *Consequences of Capitalism: Manufacturing Discontent and Resistance*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Chomsky, N. (2017). *Requiem for the American Dream: The 10 Principles of Concentration of Wealth & Power*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Chomsky, N. (2016). *Who Rules the World*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Elias, N. (2001). *Über den Prozeß der Zivilisation. Soziogenetische und psychogenetische Untersuchungen*. Novi Sad; Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. [In Serbian]
- Fusaro, D. (2022). *Golpe Globale Capitalismo Terapeutico e Grande Reset*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Fusaro, D. (2020). *Pensare altrimenti Filosofia del dissenso*. Beograd: Clío. [In Serbian]
- Friedman, M., Friedman, R. (1998). *Two Lucky People: Memories*. Chicago: University of Chicago Press.

- Friedman, M. (1962). *Capitalism and Freedom*. Chicago: University of Chicago Press.
- Freud, S. (2006). *Massenpsychologie und Ich-Analyse*. Beograd: Fedon. [In Serbian]
- Foucault, M. (2009). *Naissance de la clinique*. Novi Sad: Mediterran Publishing. [In Serbian]
- Fukuyama, F. (1997). *The End of History and the Last Man*. Podgorica: CID. [In Serbian]
- Grosskurth, F. (2009). *The Secret Ring Freud's Inner Circle and the Politics of Psychoanalysis*. Beograd: Zavod za udžbenike, Dosije studio. [In Serbian]
- Klein, N. (2008). *The Shock Doctrine*. Zagreb: V. B. Z. [In Croatian]
- Marx, K., Engels, F. (2017). *Manifest der Kommunistischen Parte*. Novi Sad: Mediterran Publishing. [In Serbian]
- Marmion, J. F. et al. (2020). *Psychologie de la conerie*. Beograd: Dereta. [In Serbian]
- Milanović, B. (2021). *Capitalism, Alone the Future of the System that Rules the World*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Milanović, B. (2016). *Global Inequality: A New Approach for the Age of Age of Globalization*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Merton, R. K. (1998). *On Theoretical Sociology*. Beograd: Plato. [In Serbian]
- Mills, R. (1998). *The Sociological Imagination*. Beograd: Plato. [In Serbian]
- Orwell, G. (2016). *The Collected Essays*. Beograd: LOM. [In Serbian]
- Pareto, V. (2017). *Un applicazione di teorie sociologiche*. Novi Sad: Mediterran Publishing. [In Serbian]
- Phillips, P. (2021). *Giants of the Global Power Elite*. Beograd: Clio. [In Serbian]
- Simmel, G. (2003). *Philosophie des Geldes*. Novi Sad; Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. [In Serbian]
- Slobodijan, K. (2022). *Globalists: The End of Empire and the Birth of Neoliberalism*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Sorokin, P. (2002). *Social and Cultural Dynamics*. Beograd: Službeni list. [In Serbian]
- Stiglitz, J. (2021). *People, Power and Profits: Progressive Capitalism for an Age of Discontent*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Stiglitz, J. (2015). *The Great Divide: Unequal Societies and What We Can Do About Them*. Novi Sad: Akademska knjiga. [In Serbian]
- Šutović, M. M. (2018). Globalization or “Colonialism by Other Means”. In: U. Šuvaković et al. (eds), *Globalization and Glocalization: Thematic Collection of Papers of International Significance* (982–994). Kosovska Mitrovica: Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Filozofski fakultet; Beograd: Srpsko sociološko društvo, Institut za političke studije. [In Serbian]
- Šutović, M. M. (2013). *Politics of Captives*. Beograd: Čigoja štampa; Kosovska Mitrovica: Filozofski fakultet. [In Serbian]
- Šuvaković, U. (2014). *Transition: Contribution to Sociological Study of Social Changes*. Kosovska Mitrovica: Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Filozofski fakultet. [In Serbian]
- Teo, T. (2002). *Outline of Theoretical Psychology: Critical Investigations*. Beograd: Clio. [In Serbian]
- Vallejo, I. (2021). *El infinito en un junco*. Beograd: Laguna. [In Serbian]
- Zuboff, S. (2020). *The Age of Surveillance Capitalism: The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power*. Beograd: Clio. [In Serbian]
- Žižek, S. (2019). *Like a Thief in Broad Daylight: Power in the Era of Post-Humanity*. Beograd: Laguna. [In Serbian]